

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه کاشان

مصوب نهمین جلسه شورای آموزشی در سال ۹۹

مقدمه

شیوه‌نامه حاضر جهت اجرای آیین‌نامه‌ی «ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته» مصوب ۹۷/۰۹/۲۱ وزارت علوم تحقیقات و فناوری، ابلاغی طی نامه شماره ۲/۲۳۹۷۸۲ مورخ ۹۷/۰۹/۲۶ و همچنین در راستای تحقق برنامه راهبردی دانشگاه کاشان به منظور ارائه آموزش‌های کاربردی، مهارت‌محور و کارآمدسازی برنامه‌های درسی و آموزشی به شرح ذیل تدوین می‌گردد.

ماده ۱- اجرای دقیق جنبه‌های عملی-کاربردی برنامه‌های درسی جاری

❖ اقدامات عملیاتی که در راستای مهارت‌افزایی دانشجویان در گروه‌های آموزشی با موافقت و تصویب

گروه و دانشکده قابل پیاده‌سازی می‌باشد به شرح زیر است:

۱. برگزاری بازدید از صنعت و جامعه بر اساس مصوب گروه و دانشکده (فرم پیوست ۱)
۲. آموزش نرم‌افزار متناسب با رشته و درس
۳. استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی نظیر شبیه‌سازها، بازی سازی و فیلم‌های آموزشی
۴. برگزاری کارگاه مرتبط با موضوع درس در طول نیمسال
۵. دعوت از سخنران علمی مهمان (متخصص صنعت و جامعه و نخبگان و سرآمدان هر رشته) مرتبط با موضوع درس در طول نیمسال با سازوکارهای دانشکده و زیر نظر معاونت پژوهشی، فناوری و کارآفرینی دانشکده
۶. ارائه درس به صورت مشترک با استاد مدعو صنعتی خارج از دانشگاه
۷. برگزاری جلساتی از کلاس در صنعت و جامعه
۸. برگزاری مسابقات علمی و عملی در طول نیمسال
۹. تشویق دانشجویان مشارکت‌کننده در فرآیند آموزش (در قالب کار دانشجویی، حل تمرین و...)
۱۰. سایر فعالیت‌های مهارتی که به دلیل ماهیت خاص هر رشته‌ی تحصیلی، مختص هر گروه آموزشی می‌باشد

❖ اقدامات پشتیبانی و بستر سازی که با حمایت دانشگاه انجام می‌شود به شرح ذیل است:

۱. تجهیز آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها جهت تقویت و ارتقای کیفیت اجرای واحدهای آزمایشگاهی و کارگاهی متناسب با نیاز جامعه
۲. ارتباط مستمر با شرکت‌ها و صنایع مستقر در مرکز نوآوری و تجاری‌سازی، مرکز رشد و پارک‌های علمی و فناوری
۳. حمایت از سرای نوآوری و کارآفرینی دانشکده (مطابق دستور العمل مصوب شورای پژوهشی)
۴. هدایت پروژه‌های کارشناسی به سمت نیازهای کاربردی جامعه
۵. حمایت از دانشجویان برجسته در امور آموزش‌های کاربردی و مهارتی

در راستای ایجاد سازوکار مناسب برای حمایت از اعضای هیأت علمی مشارکت‌کننده در اجرای جنبه‌های عملی برنامه‌های درسی، فرآیند ارزیابی این دسته از فعالیت‌ها به صورت زیر اجرا می‌شود.

- استاد درس در مرحله تدوین طرح درس الکترونیکی در پرتال پویا، فعالیت‌های مهارتی مرتبط با درس را ثبت می‌نماید، سپس توسط مدیرگروه تایید می‌گردد.

- امتیاز فعالیت استاد در زمینه طراحی و اجرای فعالیت‌های مهارتی بر اساس ماده ۴ از آیین‌نامه ارتقاء (فعالیت‌های اجرایی، بند ۱۳ از جدول ۴) (طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌ها و فعالیت با هدف افزایش کارایی و اثربخشی نظام آموزش عالی) محاسبه و اعمال می‌گردد. به ازای هر طرح درس و اجرای آن با تایید مدیر گروه یک امتیاز تا سقف دو امتیاز در هر نیم‌سال در نظر گرفته می‌شود. همچنین بازه زمانی برای اکتساب این امتیاز برای هر درس حداقل ۲ سال می‌باشد.
- اعضا هیات علمی که راهنمایی ایده‌های دانشجویان در سرای نوآوری و کارآفرینی را بر عهده بگیرند از امتیاز تشویق اجرایی و پژوهانه برخوردار خواهند شد. (مطابق دستورالعمل شورای پژوهشی)
- "کارگروه نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های درسی" ذیل گروه "برنامه‌ریزی و پایش آموزش" تشکیل خواهد شد. شرح وظایف این کارگروه به تصویب شورای آموزشی دانشگاه می‌رسد.

ماده ۲- تدوین و بازنگری دروس اختیاری و الزامی (نظری و عملی) مهارتی مبتنی بر توجه به جنبه‌های عملی، کاربردی و مهارتی

۱. هر گروه آموزشی باید ۴ تا ۱۰ واحد دروس مهارتی ۱ یا ۲ واحدی به صورت اختیاری برای دانشجویان تعریف کند. این دروس در جدول دروس اختیاری قرار می‌گیرد.
تبصره: این دروس در دو قالب زیر دسته بندی می‌شوند:
 - **دروس مهارتی عمومی:** دروسی که در راستای مهارت‌افزایی اکثریت دانشجویان در همه گروه‌ها قابل پیاده‌سازی می‌باشد. به عنوان مثال مبانی کارآفرینی، اصول نگارش، مدیریت کسب و کار، اصول بازاریابی، ... در این دسته قرار دارند.
 - **دروس مهارتی اختصاصی:** دروسی که به دلیل ماهیت خاص هر رشته‌ی تحصیلی، در راستای مهارت‌افزایی دانشجویان مختص هر گروه آموزشی می‌باشد. به عنوان مثال کاربرد کامپیوتر در رشته، نرم‌افزارهای کاربردی رشته، موضوعات تازه نمایان شده و پرکاربرد رشته، مباحث بین رشته‌ای و مهارت آموزی ۱ و ۲ و ... در این دسته قرار دارند.
۲. سرفصل درس مهارتی توسط گروه تدوین شده و به همراه مصوبه شورای گروه و دانشکده جهت تصویب نهایی به شورای آموزشی دانشگاه ارسال می‌شود.
۳. دانشجو می‌تواند تا سقف چهار واحد از دروس مهارتی را اضافه بر واحد مصوب بدون پرداخت شهریه اخذ نماید و نمره آن در معدل ترم و میانگین کل محاسبه می‌گردد. (بر اساس بخشنامه ۲۸۵۷۶۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۱)
۴. ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی دانشجو در دروس مهارتی همانند سایر دروس رشته و به صورت کامل (میان‌ترم، پایان‌ترم، تمرین، پروژه، ارائه کنفرانس ...) انجام می‌شود.
۵. گواهی گذراندن دروس پس از کسب نمره قبولی در پایان هر نیم‌سال به دانشجو داده خواهد شد.
۶. اعضای هیات علمی که دارای سابقه ارتباط با صنعت و جامعه را دارند و کارشناسان خبره سایر بخش‌های جامعه می‌توانند به عنوان مدرس و یا استاد همکار در تدریس شرکت داشته باشند.
۷. دروس نظری و عملی مهارتی می‌تواند با مشارکت دانشگاه فنی حرفه‌ای، سازمان آموزش فنی حرفه‌ای، دانشگاه علوم پزشکی و سایر دانشگاه‌های آزاد برگزار گردد.
۸. تنها گروه‌های آموزشی‌ای که در برنامه‌ی مصوب رشته کارشناسی آن‌ها درس کارآموزی تعریف نشده است، به واسطه این شیوه‌نامه مجاز هستند یک یا دو درس اختیاری ۱ واحدی (۱۳۶ ساعت حضور در محیط کار) با عنوان درس «مهارت‌آموزی ۱ و ۲» مشابه درس کارآموزی سایر رشته‌ها تعریف نمایند. (دستورالعمل اخذ و اجرای دروس مهارت آموزی به پیوست می‌باشد)
۹. هر گروه از دروس مهارت آموزی ۱ و ۲ در طول نیم‌سال تحصیلی با یک عضو هیات علمی ارایه گردد. همچنین تعداد دانشجو در هر گروه حداقل ۷ نفر و در صورتی که بیش از ۲۰ دانشجو به دو گروه می‌تواند تفکیک گردد.
تبصره ۱: تعداد واحد این درس در حق التدریس نیم‌سال عضو هیات علمی محاسبه می‌گردد.
تبصره ۲: اخذ همزمان مهارت آموزی ۱ و ۲ در صورتی که دانشجو دو مهارت مختلف فراگیرد بلامانع است.
۱۰. شرح وظایف استاد مهارت آموزی و نحوه اجرای آن به پیوست مشخص شده است

۱۱. دانشگاه موظف است سالیانه جهت خرید بیمه حوادث، مناسب برای محیط کار برای دروس کارآموزی و مهارت‌آموزی اقدام نماید.

ماده ۳- اجرای آموزش‌های فرابرنامه‌ای متناسب با هر رشته و نیاز بازار کار

طراحی و اجرای آموزش‌های مبتنی بر عمل که خارج از قالب‌های سنتی آموزش‌های معمول، دانشجویان را برای ایده پردازی و تجربه اندوزی و مهارت آموزی در رابطه با کار و بازار کار آماده می‌کند که شامل موارد ذیل می‌باشد:

۱- برای مشارکت همه دانشجویان، فارغ از رشته تحصیلی، آموزش‌های فرابرنامه‌ای طراحی و برنامه‌ریزی می‌شود. طراحی و اجرای این برنامه‌ها توسط مراکز کارآفرینی و آموزش‌های آزاد و الکترونیکی و کانون زبان بر محورهای زیر تمرکز دارد:

- ترویج فرهنگ و ارزش کارآفرینی در بین دانشجویان
- ارتقاء توانمندی‌ها و قابلیت‌های کارآفرینانه دانشجویان
- شناسایی نقاط قوت و ضعف دانشجو برای ورود به دنیای واقعی پس از تحصیل
- پرورش جنبه‌های نگرشی مرتبط با کار و حرفه
- ارزش کار تیمی در موفقیت شغلی
- استعدادیابی و هدایت شغلی
- تقویت مهارت زبان خارجی ارتباطی و کلامی

۲- در صورت گذراندن دوره با موفقیت به دانشجو گواهی از طرف مرکز برگزار کننده صادر خواهد شد.

۳- مرکز کارآفرینی و مرکز آموزش‌های آزاد می‌توانند با همکاری مراکز فنی حرفه‌ای دوره‌های فشرده را برگزار نمایند بطوری که مباحث نظری در دانشگاه و دوره عملی در آن مرکز برگزار گردد. همچنین گواهی این دوره‌های فشرده توسط فنی حرفه‌ای صادر خواهد شد.

۴- دروس مهارتی زبان خارج از دروس عمومی و تخصصی (مکالمه و ارتباط) با همکاری کانون زبان دانشگاه بصورت مهارت‌های چندگانه اجرا گردد.

تبصره: مهارت‌های زبان از نیم سال دوم پس از ورود دانشجو و پس از گذراندن زبان عمومی قابل اخذ می‌باشد

۵- اگر دانشجویی علاقه‌مند به حضور در یک محیط خارج از دانشگاه به یادگیری و مهارت‌افزایی در موضوعات مرتبط با رشته تحصیلی خود باشد پس از اخذ موافقت اولیه از شرکت و محیط کار مد نظر، درخواست خود را به مدیر گروه ارائه می‌کند، سپس دانشجو به همراه معرفی‌نامه به شرکت و محیط کار مربوطه مراجعه نموده و دوره کارورزی را آغاز می‌نماید

تبصره: زمانبندی ساعات حضور دانشجو در محیط کار نباید به گونه‌ای باشد که به برنامه‌ی تحصیلی وی صدمه‌ای وارد کند. همچنین سقف ساعات حضور دانشجو در دوره کارورزی برابر ۲۰۰ ساعت می‌باشد.

ماده ۴- رصد وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه

به جهت ارزیابی و بهبود اثر دوره‌های مهارت‌افزایی و مدیریت و به روز رسانی آنها موارد زیر لازم است رعایت یا اجرایی گردد:

- معاونت آموزشی موظف است وضعیت اشتغال پایدار دانش‌آموختگان هر رشته را پایش و کنترل کند و ضمن ارسال گزارش به گروه‌های آموزشی مربوطه نتیجه را به منظور بازنگری و بهبود مداوم برنامه‌ها به مراکز برگزار کننده گزارش دهد.
- حمایت از تشکیل انجمن دانش‌آموختگان
- برگزاری جلسات منظم با دانش‌آموختگان در راستای تبادل تجارب با دانشجویان
- دعوت از دانش‌آموختگان موفق برای ارائه تجربیات خود به منظور ایجاد انگیزش و هدایت دانشجویان
- تشکیل و به روز رسانی بانک اطلاعات شغلی دانش‌آموختگان

تبصره: گزارش‌های دانشگاه باید حداقل مربوط به دانش‌آموختگان چهار سال قبل باشد.

شیوه‌نامه‌ی حاضر با ۱ مقدمه و ۴ ماده در تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۲ به تصویب نهمین شورای آموزشی دانشگاه رسید و از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ برای مدت ۲ سال جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.